

MANNERHEIM, Carl *Gustaf* Emil, ritari no. 18

Suomen marsalkka, vapaaherra

Ritari 18, 7.10.1941, 1. ja 2. luokka, sotamarsalkka, ylipäällikkö PM

Syntyi: 4.6.1867 Askaisissa

Kuoli: 28.1.1951 Lausannessa Sveitsissä

Vanhemmat: kreivi Karl Robert Mannerheim ja Hedvig Charlotta Helena von Julin

Puoliso: Anastasia Arapova, ero 1919

Lapset: Anastasie (1893), vapaaherratar, k. 1978

Sophie (1895), vapaaherratar, k. 1963

Opiskeli Suomen Kadettikoulussa Haminassa 1882–86, suoritti ylioppilastutkinnon Helsingissä 1887 ja Nikolajevin Ratsuväenkoulun Pietarissa 1887–89. Kornettina 15. Aleksandran Rakuunarykmenttiin 1889. Siirtyi 1890 Hänen Majesteettinsa keisarinna Maria Feodorovnan Chevalier-Kaartin Ratsuväkirykmenttiin. Palveli 1897–03 keisarillisessa hovihallinnossa. Siirrettiin 1903 Pietarin Ratsuväenupseerikouluun ja määrättiin Mallieskadroonan päälliköksi, pyrki samana vuonna oppilaaksi Venäjän Sotakorkeakouluun karsiutuen puutteellisen venäjän kielen takia. Siirrettiin 52. Nezhinin Husaarirykmenttiin 1904 ja otti osaa Japanin sotaan 1904–05. Edusti sukuaan viimeisillä säätyvaltiopäivillä Porvoossa 1906. Oli komennettuna Keski-Aasiassa ja Kiinassa 1906–08 Yleisesikunnan määrämässä erikoistehtävässä. Nimitettiin 13. Vladimirin Ulaanirykmentin komentajaksi 1909 ja Hänen Majesteettinsa keisarin henkikaartin Ulaanirykmentin komentajaksi 1911. Kutsuttiin Hänen Majesteettinsa keisarin seurueen kenraaliksi 1912 oikeudella pitää olkaimissa Hänen Majesteettinsa nimikirjaimia ja tähän arvoon kuuluvia olkanauhoja. Tehtävä oikeutti pääsemään keisarin puheille ilman muodollisuuksia. Erillisen Kaartinratsuväkiprikaatin komentajaksi 1914. Otti osaa 1. maailmansotaan edellä mainitun prikaatin ja 1915 alkaen 12. Ratsuväkidivisioonan komentajana, 1916 venäläis-romaniaalaisen Transsylvaanisten Karpaattien Wrancza-ryhmän (2 venäläistä ja 2 romanialaista ratsuväkidivisioonaa, 2 romanialaista jalkaväkidivisioonaa ja romanialainen jalkaväkiprikaati) komentajana ja 1917 lähtien VI Ratsuväkiarmeijakunnan komentajana. Siirtyi jalkavamman vuoksi Odessan sotilaspiirin reserviin syyskuussa 1917. Venäjän sotaministeriö myönsi eron Venäjän armeijasta 1.1.1918.

Saapui joulukuussa 1917 Suomeen. Tultuaan valituksi Sotilaskomitean johtoon senaatti uskoi hänelle laillisen järjestyksen palauttamisen, hallituksen joukkojen perustamisen ja ylipäällikkyiden sekä Suomen vapauttamisen. Siirryttyään Sotilaskomitean muitten jäsenten mukana 18.1.1918 Helsingistä Vaasaan suunnitteli pääesikunnan kokoonpanon ja miehittämisen vakinaisella työvoimalla. Sai toimenpiteilleen senaatin vahvistuksen. Nimitettiin 27.1.1918 kenraaliluutnanttina Suomen Valkoisen armeijan ylimmäksi päälliköksi. Allekirjoitti samana päivänä ensimmäisen taistelukäskynsä sanoilla ”Suomen sotajoukkojen ylipäällikkö”. Suunnitteli ja järjesti 28.1.1918 sotatoimien aloittamisen venäläisvaruskuntia vastaan viidellä paikkakunnalla, minkä seurauksena Etelä-Pohjanmaa vapautui kenttäarmeijan tukialueeksi. Vapaaehtoisilla suojeluskuntajoukoilla puolusti maamme vapautettuja osia venäläisiä joukkoja ja niihin liittyneitä punakaartilaisosastoja vastaan, kunnes ehti rintaman takana perustaa Valkoisen armeijan. Ryhtyi 15.3.1918 yleishyökkäykseen. Kun Tampere, Viipuri, Lahti, Kouvola ja Kotka oli vallattu sekä Inon linnoitus antautunut 15.5.1918, saapui vapaussodan näin päätyttyä Valkoisen armeijan etunenässä 16.5.1918 aikaisemmin vapautettuun pääkaupunkiin. Luopui ylipäällikkydestä 31.5.1918.

Järjesti elintarvikkeiden saannin maallemme ja onnistui aikaansaamaan diplomaattisten suhteiden solmimisen Ranskan kanssa. Kutsuttiin 12.12.1918 Suomen valtionhoitajaksi. Sai Yhdysvallat, Englannin, Italian ja Japanin tunnustamaan maamme itsenäisyyden. Järjesti uudelleen suojeluskunnat, antoi maallemme asevelvollisuuslain ja ohjasi valtiomme saksalaisriippuvaisuudestaan väljille vesille. Vahvistettuaan 17.7.1919 tasavaltalaisen hallitusmuotomme luopui valtionhoitajan tehtävästä 30.7.1919.

Oli 1919 oikeiston presidenttiehdokkaana. Hävittyään heinäkuussa 1919 vaaleissa K J Ståhlbergille äänin 143–50 vetäytyi politiikasta syrjään 12 vuoden ajaksi.

Ryhtyi 1927 kahvilanpitäjäksi Hangossa, luopui Neljän Tuulen Tupa-kahvilastaan 1933.

Nimitettiin 20.3.1931 puolustusneuvoston jäseneksi ja samana päivänä sen puheenjohtajaksi vuoteen 1940 asti. Suomen jouduttua talvisotaan otti vastaan ylipäällikkyyden toimien tässä tehtävässä keskeytymättä vuoteen 1946 saakka. Valittiin 4.8.1944 tasavallan presidentiksi johtaen maamme rauhaan. Erosi armeijan palveluksesta 31.12.1944 ja terveydellisistä syistä tasavallan presidentin tehtävästä 4.3.1946.

Nimitettiin 1925 Suomen Valkoisen Kaartin ja 1928 Uudenmaan Rakuunarykmentin kunniapäälliköksi ja kutsuttiin suojeluskuntain kunniapäälliköksi elokuussa 1919. Teki 1918 aloitteen Vapaudenristin ritarikunnan perustamisesta ja oli sen suurmestari kuolemaansa saakka. Perusti 1918 Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan ja oli sen suurmestarina valtionhoitajakautensa ajan. Perusti myös Vapaussodan muistomitalin.

Toimi Suomen liittopankin (Helsingin Osakepankin) hallintoneuvoston puheenjohtaja 1920–35 ja oli Suomen Punaisen Ristin keskushallituksen puheenjohtaja vuodesta 1922 kuolemaansa asti. Hänen aloitteestaan perustettiin Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliitto lokakuussa 1920. Lahjoitti Suomen ensimmäisenä kunniapartiolaisena 15.2.1920 Suomen Partioliitolle Akseli Gallen-Kallelan suunnitteleman Mannerheim-soljen jaettavaksi kunniamerkkinä ansioituneille partiolaisille.

Teoksista Matka Aasian halki 1–2 julkaistiin 1940–41 ja Muistelmat I–II 1951–52. Päiväkirja Japanin sodasta 1904–1905 ilmestyi 1982, Rintamakirjeitä omaisille 1982 ja Kirjeitä seitsemän vuosikymmenen ajalta 1983.

Sotilasarvot ja arvonimet:

Kornetti 10.8.1889, kaartin kornetti 7.7.1891, kaartin luutnantti 30.8.1893, kaartin aliratsumestari 22.7.1899, kaartin ratsumestari 6.12.1902, everstiluutnantti 7.10.1904, eversti 29.11.1905, kenraalimajuri 13.2.1911, nimitys Hänen Majesteettinsa keisarin seurueeseen (seurueen 62. kenraalimajuri) 5.10.1912, kenraaliluutnantti 25.4.1917, kenraaliluutnantti Suomen armeijassa 27.1.1918, ratsuväenkenraali 7.3.1918 (päivämäärällä 28.1.), Helsingin yliopiston kunniatohtori 30.5.1919, sotamarsalkka 19.5.1933, Suomen marsalkan nimi ja arvo 4.6.1942, Szegedin yliopiston ensimmäinen kunniatohtori 4.6.1942

Kunniapuheenjohtajuuksia:

Helsingin, Asikkalan ja Hangon Suojeluskuntien 1. Komppanian kunniapäällikkö, Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton kunniapresidentti, Suojeluskuntain kunniapäällikkö, Suomen Automobiiliklubin kunniapresidentti, Suomen Partiopoikien Keskusvaliokunnan, myöhemmin Suomen Partiopoikajärjestön kunniapuheenjohtaja, Suomen Valkoisen Kaartin kunniapäällikkö, Suomen Yleisen Metsästysyhdistyksen kunniapresidentti, Uudenmaan Rakuunarykmentin kunniapäällikkö, Vuosien 1939–1940 Invalidiliiton kunniapuheenjohtaja

Kunniajäsenyyksiä:

Askaisten Suojeluskunta, Deutsche Jägerschaft, Ehrensverd-Seura, Flygskytteklubben, Handelsgillet i Helsingfors, Helsingin Pörssiklubi, Helsingin Rotaryklubi, Helsingin Suojeluskunta, Hubertusseura, Itsenäisyyden Liitto, Jääkäriliitto, Kadettikunta, Kalevalaseura, Kalkis Fiskeklubb, Karjalan Kansalaisliitto, Kouvolan Ratsastajat, Kuopion Nuoret Partiolaiset, Minnesförbundet Sverige-Finland, Nordenskiöld-Seura, Nyländska Jaktklubben, Olympialaisampujain klubi, Päämajan Aseveljet, Rintamamiesliitto, Royal Central Asian Society, Ruotsin Aatelisklubi, Ruotsin Kuninkaallinen Sotatieteellinen Akatemia, Salmin partiolaiset ”Rajaveikot”, Sotainvalidien Veljesliitto, Suomalais-ugrilainen Seura, Suomen Aatelisklubi, Suomen Ampujainliitto, Suomen Aseveljien Liitto, Suomen Eläinsuojeluyhdistys (suojelija), Suomen Ilmapuolustusliitto, Suomen Itämainen Seura, Suomen Kadettiklubi, Suomen Kenttäratsastusseura, Suomen Maantieteellinen Seura, Suomen Muinaismuistoyhdistys, Suomen Partioliiitto (kunniapartiolainen), Suomen Reserviupseeriliitto, Suomen Rotarypiiri, Suomen Sotatieteellinen Seura, Suomen Suojelusliitto, Suomen Teiniliitto, Suomen Upseeriliitto, Svenska Finlands Skytteförbund, Tolvajärvi-Aittojoen Aseveljet, Turun akatemian ylioppilaskunta, Upseerien Ampumayhdistys, Uusmaalainen osakunta, Vapaussodan Invalidien Liitto, Varsinaissuomalainen osakunta, Vasa Skyttegillet/Vaasan Ampujat, Viipurin Suojeluskuntaklubi

Kunniamerkit:

Itävallan Frans Josefin ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki (1895), Venäjän Keisari Aleksanteri III:n hallituskauden hopeinen muistomitali (1896), Venäjän Heidän Keisarillisten Majesteettiensa kruunajaisten muistomitali (1896), Venäjän Pyhän Annan ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki (1900), Ranskan Kunnialegioonan ritarimerkki (1902), Italian Pyhän Mauritiuksen ja Pyhän Lasaruksen ritarikunnan upseeriluokan merkki (1902), Kreikan Vapahtajan ritarikunnan upseeriluokan merkki (1902), Venäjän Pyhän Stanislauksen ritarikunnan 2. luokan ritarimerkki miekkojen kera (1905), Venäjän Pyhän Annan ritarikunnan 2. luokan ritarimerkki miekkojen kera (1905), Venäjän Pyhän Vladimirin ritarikunnan 4. luokan ritarimerkki miekkojen ja ruusukenauhan kera (1905), Venäjän–Japanin -sodan muistomitali (1906), Venäjän Pultavan taistelun 200-vuotismuistomitali (1909), Persian Leijonan ja Auringon ritarikunnan 2. luokan ritarimerkki (1909), Persian Leijonan ja Auringon ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki (1909), Venäjän Pyhän Vladimirin ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki (1909), Ranskan Kunnialegioonan upseeriluokan merkki (1910), Venäjän vuoden 1812 isänmaallisen sodan 100-vuotismuistomitali (1913), Venäjän Romanovien hallitsijasuvun 300-vuotismuistomitali (1913), Venäjän Pyhän Vladimirin ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki miekkojen kera (1914), Venäjän Pyhän Yrjön miekka (1914), Venäjän Pyhän Yrjön ritarikunnan 4. luokan ritarimerkki (1914), Venäjän Pyhän Stanislauksen ritarikunnan 1. luokan ritarimerkki miekkojen kera (1914), Venäjän Pyhän Annan ritarikunnan 1. luokan ritarimerkki miekkojen kera (1914), Venäjän Pyhän Vladimirin ritarikunnan 2. luokan ritarimerkki miekkojen kera (1916), 1. luokan Vapaudenristi miekkojen kera (1918), 4. luokan Vapaudenristi miekkojen kera (1918), Vapaudenristin suurrusti miekkojen kera (1918), Preussin 1. luokan Rautaristi (1918), Preussin 2. luokan Rautaristi (1918), Ruotsin Miekkaritarikunnan suurrusti (1918), Vapaussodan muistomitali solkien kera (1919), Ruotsin Serafiimiritarikunnan ritarimerkki (1919), Tanskan Elefanttiritarikunnan ritarimerkki (1919), Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan suurrusti ketjuineen (1919),

Tampereen valloituksen kultainen muistomitali ruusukenauhassa (1920), Liettuan Suojeluskuntain kultainen kunniamerkki (1926), Tanskan Punaisen Ristin kunniamerkki (1926), Ruotsin Punaisen Ristin 1. luokan ansiomitali (1930), Viron Kotkanristin ritarikunnan I luokka miekkojen kera (1930), Suomen Punaisen Ristin ansioristi (1932), Suomen Punaisen Ristin pronssinen ansiomitali (1932), Norjan Punaisen Ristin kunniamerkki (1932), Viron Punaisen Ristin I luokan I aste (1932), Liettuan Vytiksen ritarikunnan II asteen 2. luokka (1933), Saksan Punaisen Ristin kunniamerkin suurristi tammenlehvien kera (1937), Ison-Britannian Brittiläisen Imperiumin ritarikunnan suurristi (1938), Suojeluskuntain kultainen ansioristi soljen kera (1938), Latvian Punaisen Ristin 1. luokan kunniamerkki (1938), Ranskan Kunnialegioonan suurristi (1939), Saksan Kotkan ansioritarikunnan suurristi miekkojen kera (1939), Vapaudenristin suurristi jalokivien ja miekkojen kera (1940), 1. luokan Vapaudenmitali ruusukenauhassa (1940), Talvisodan muistomitali miekkojen ja soljen kera (1940), Väestönsuojelun 1. luokan ansiomitali soljen kera (1940), Suomen Reserviupseeriliiton kultainen ansiomerkki (1941), Saksan Rautaristin ritariristi (1941), Saksan 1. luokan Rautaristi (1941), Saksan 2. luokan Rautaristi (1941), Vapaudenristin 1. luokan Mannerheim-risti (1941), Vapaudenristin 2. luokan Mannerheim-risti (1941), Romanian Mikael Urhoollisen sotilasritarikunnan I luokan ritarimerkki (1941), Romanian Mikael Urhoollisen sotilasritarikunnan II luokan ritarimerkki (1941), Romanian Mikael Urhoollisen sotilasritarikunnan III luokan ritarimerkki (1941), Ruotsin Miekkaritarikunnan suurristin 1. luokan ritarimerkki (1942), Italian Savoijin sotilasritarikunnan suurupseeriluokan merkki (1942), Jääkärikunniamerkki ja kunniajäsenyys (1942), Saksan Kotkan ansioritarikunnan kultainen suurristi (1942), Unkarin Ansioritarikunnan suurristi Pyhän Tapanin kruunun ja miekkojen kera sodanajan ansioiden nauhassa (1942), Kroatian Kuningas Zvonimirin ritarikunnan suurristi miekkojen ja Danika-kruunun kera (1942), Japanin Nousevan Auringon ritarikunnan I luokka Paulownia-kukkien kera (1942), Vapaudenristin 2. luokan ansiomitali (1942), Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan suurristi ketjuineen jalokivien ja miekkojen kera (1944), Saksan Rautaristin ritariristi tammenlehvän kera (1944), Suomen Leijonan ritarikunnan suurristi miekkojen kera (1944), Mitali inhimillisestä auliudesta (1947),

Suomen marsalkka Mannerheim vietti viimeiset vuotensa Sveitsissä terveyttään hoitaen ja muistelmiaan kirjoittaen. Muistelmien I osa ilmestyi 1951 ja II osa 1952.

Marsalkka kuoli 28.1.1951 Lausannessa, mistä hänet siirrettiin Ruotsin kautta kotimaahan. Kansalaiset odottivat kilometrien pituisissa jonoissa pääsyä Helsingin Suurkirkkoon, jossa Suomen marsalkka lepäsi arkussaan. Hautajaisista muodostui eräs uusimman historiamme muistettavimpia tapahtumia. Helmikuun 4. päivänä hänet saatettiin viimeiseen leposijaansa Hietaniemen sankarihautausmaalle sotureittensa keskelle. Arkun laskivat haudan poveen Mannerheim-ristin ritarit kenraaliluutnantti Paavo Talvela, kenraalimajuri Ruben Lagus, everstit Adolf Ehrnrooth ja Eero Laaksonen, lentomestari Ilmari Juutilainen, ylikersantti Lauri Skyttä, korpraali Johan Similä ja sotamies Eero Seppänen. Hautapaaden on muovannut Wäinö Aaltonen.

Suomen marsalkan syntymäpäivää, kesäkuun neljättä, vietetään puolustusvoimien lippujuhlapäivänä. Erityisen loiston tämä päivä sai vuonna 1960, jolloin Helsingin postitalon aukiolla paljastettiin Mannerheimin ratsastajapatsas, Aimo Tukiaisen monumentaalityö.

1. luokan Vapaudenristi
miekkojen kera

4. luokan Vapaudenristi
miekkojen kera

Vapaudenristin suurristi
miekkojen kera

Suomen Valkoisen Ruusun
ritarikunnan suurristi ketjuineen

Vapaudenristin suurristi
jalokivien ja miekkojen kera

1. luokan Vapaudenmitali
ruusukenauhassa

Vapaudenristin 1. luokan
Mannerheim-risti

Vapaudenristin 2. luokan
Mannerheim-risti

Vapaudenristin
2. luokan ansiomitali

Suomen Valkoisen Ruusun
ritarikunnan suurristi
ketjuineen jalokivien ja
miekkojen kera

Suomen Leijonan ritarikunnan
suurristi miekkojen kera

Vapaussodan
muistomitali
solkien kera

Tampereen valloituksen
Kultainen muistomitali
ruusukenuhassa

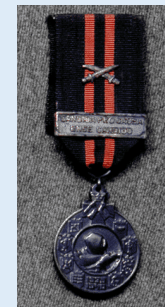
Suomen Punaisen
Ristin ansioristi

Suomen Punaisen Ristin
pronssinen ansiomitali

Suojeluskuntain kultainen
ansioristi soljen kera

Talvisodan muistomitali
miekkojen ja soljen kera

Väestönsuojelun 1. luokan
ansiomitali soljen kera

Suomen Reserviupseeriliiton
kultainen ansiomerkki

Mitali inhimillisestä
auliudesta

Itävallan Franz Josefin Ritarikunnan Upseeriristi

Venäjän Keisari Aleksanteri III:n hallituskauden hopeinen muistomitali

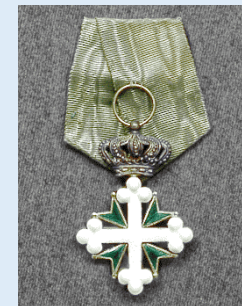
Venäjän Heidän Keisarillisten Majesteettiensa kruunajaisten muistomitali (1896)

Venäjän Pyhän Annan ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki

Ranskan kunnialegioonan ritarimerkki

Italian Pyhän Mauritiuksen ja Lasaruksen Ritarikunnan Upseeriristi

Kreikan Vapahtajan Ritarikunnan Ritarinristi

Venäjän Pyhän Stanislawin Ritarikunta II luokka miekkojen kera

Venäjän Pyhän Annan ritarikunnan 2. luokan ritarimerkkimiekkojen kera

Venäjän Pyhän Vladimirin ritarikunnan 4. luokan ritarimerkki miekkojen ja ruusukenuhan kera

Venäjän–Japanin –sodan muistomitali

Venäjän Pultavan taistelun 200-vuotismuistomitali

Persian Leijonan ja Auringon Ritarikunnan 2. luokan ritarimerkki

Persian Leijonan ja Auringon ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki

Venäjän Pyhän Vladimirin ritarikunnan 3. luokan ritarimerkki

Ranskan kunnialegioonan upseeriristi

Venäjän vuoden 1812 isänmaallisen sodan 100-vuotismuistomitali

Venäjän Romanovien
hallitsijasuvun
300-vuotismuistomitali

Venäjän Pyhän Vladimirin
Ritarikunnan 3. luokan
ritarimerkki miekkojen kera

Venäjän Pyhän Yrjön miekka

Venäjän Pyhän Yrjön ritarikunnan
4. luokan ritarimerkki

Venäjän Pyhän Stanislauksen ritarikunnan
1. luokan ritarimerkki miekkojen kera

Venäjän Pyhän Annan ritarikunnan
1. luokan ritarimerkki miekkojen kera

Venäjän Pyhän Vladimirin ritarikunnan
2. luokan ritarimerkki miekkojen kera

Preussin 1. luokan
Rautaristi

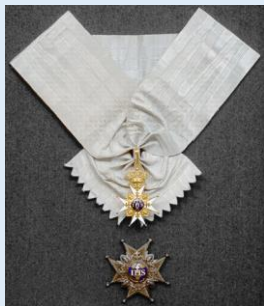
Preussin 2. luokan
Rautaristi

Ruotsin Miekkaritarikunnan
suurristi

Ruotsin Punaisen Ristin
1. luokan ansiomitali

Ruotsin Kuninkaallinen Serafimer
Ritarikunta, Ritari ja Komentaja

Tanskan Elefanttiritarikunnan
ritarimerkki

Liettuan Suojeluskuntain
kultainen kunniamerkki

Tanskan Punaisen Ristin
kunniamerkki

Viron Kotkanristin ritarikunnan
I luokka miekkojen kera

Norjan Punaisen Ristin
kunniamerkki

Viron Punaisen Ristin
I luokan I aste

Liettuan Vytiksen ritarikunnan
II asteen 2. luokka

Saksan Punaisen Ristin
kunniamerkin suurristi
tammenlehvien kera

Ison-Britannian Brittiläisen
Imperiumin ritarikunnan
suurristi

Latvian Punaisen Ristin
1. luokan kunniamerkki

Ranskan Kunnialegioonan
suurristi

Saksan Kotkan
ansioritarikunnan
suurristi miekkojen kera

Saksan Rautaristin
ritariristi

Saksan 1. luokan
Rautaristi

Saksan 2. luokan
Rautaristi

Romanian Mikael Urhoollisen
sotilasritarikunnan
I luokan ritarimerkki

Romanian Mikael Urhoollisen
Sotilasritarikunnan
II luokan ritarimerkki

Romanian Mikael Urhoollisen
Sotilasritarikunnan
III luokan ritarimerkki

Ruotsin Miekkaritarikunnan
suurristin 1. luokan
ritarimerkki

Italian Savoijin
sotilasritarikunnan
suurupseeriluokan merkki

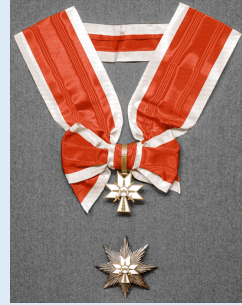
Jääkärikunniamerkki

Saksan Kotkan
Ansioritarikunnan
kultainen suurristi

Unkarin Ansioritarikunnan suurristi
Pyhän Tapanin kruunun ja miekkojen kera
sodanajan ansioiden nauhassa

Kroatian Kuningas Zvonimirin
ritarikunnan suurristi
miekkojen ja Danika-kruunun kera

Japanin Nousevan Auringon
ritarikunnan I luokka
Paulownia-kukkien kera

Saksan Rautaristin ritari-
risti
tammenlehvän kera

RITARIKSI NIMITTÄMINEN JA PERUSTELUT

Tasavallan presidentti oli 7.10.41 seurassaan pääministeri Rangell ja puolustusministeri Walden Päämajassa sotamarsalkan luona. Presidentti piti puheen, jonka loppuosa kuului seuraavasti:

”Se sankarillisuus ja se sotilaallinen kunto, jota puolustusvoimamme talvisodan raskaissa taisteluissa kauttaaltaan olivat osoittaneet, antoi sodan jälkeisenä aikana aiheen perustaa Vapaudenristin ritarikuntaan Herra Sotamarsalkan nimeä kantavan Mannerheim-ristin kunniamerkin kahdessa luokassa. Tätä kunniamerkkiä tarkoitettiin jaettavaksi varsin rajoitetussa määrässä, vain poikkeuksellisen suurista sotilaallisista ansioista: erinomaisen urheuden, taistellen saavutettujen erittäin tärkeiden tulosten tai erikoisen ansiokkaasti johdettujen sotatoimien palkinnoksi. Näillä korkeimmilla sotilaallisilla kunniamerkeillämme ei ole sitä poikkeuksellisen suurta arvoa ja merkitystä, joka niille on tarkoitettu antaa, elleivät ne myös korista suurimman ja näiden kunniamerkkien kantamiseen parhaiten ansioituneen sotilaamme, Sotamarsalkka Mannerheimin omaa rintaa. Kaikki ne sotilaat, joille Te, Herra Sotamarsalkka, olette myöntänyt tämän kunniamerkin, nimittäin eversti Ernst Ruben Lagus, kenraalimajuri Paavo Talvela, eversti Erkki Johannes Raappana, sotamies Vilho Rättö, eversti Antero Johannes Svensson, vääpeli Oiva Emil Kalervo Tuominen, luutnantti Juho Pössi, korpraali Valde Matias Sorsa, kapteeni Eero Olavi Kivelä, luutnantti Olli Remes, kenraalimajuri Arne Leopold Blick, kenraalimajuri Aaro Olavi Pajari, korpraali Onni Olavi Mantere, sotamies Emil Pasanen, alikersantti Veikko Kalevi Vehviläinen, vänrikki Pentti Iisalo, kenraalimajuri Taavetti Laatikainen ovat pyytäneet, että minä Teille, Herra Sotamarsalkka, esittäisin heidän hartaana toivomuksenaan ja pyyntönään, että Te korottaisitte näiden merkkien arvoa suostumalla kantamaan sekä 2. luokan Mannerheim-ristiä että ensimmäisenä kaikista 1. luokan Mannerheim-ristiä. Minua siis tukevat tässä pyynnössäni henkilökohtaisesti kaikki ne sankarit, joille tähän mennessä Mannerheim-risti on suotu, ja minä olen varma siitä, että minun takanani tässä asiassa ovat puolustusvoimamme kokonaisuudessaan ja koko Suomen kansa.”

VIIMEINEN LEPOSIJA: HELSINKI, Hietaniemen hautausmaa

Sijainti: 60°10'19.0"N 24°54'20.0"E
60.171944, 24.905556